

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 54. sjednici, održanoj dana 08.05.2020. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i izbjeglice Zeničko-dobojskog kantona na Nacrt Zakona o podršci porodicama sa djecom u Federaciji BiH.

II.

Zaključak sa Mišljenjem iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u dalju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Mirza Ganić

Broj: 02-_____/20
Datum, 08.05.2020. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i izbjeglice,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

Postupajući u skladu sa zaduženjem Stručne službe Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 01-02-3925-1/20 od 10.03.2020. godine, a s obzirom da je oblast socijalne politike u zajedničkoj nadležnosti federalne vlasti i kantona, u skladu sa članom III.2.e), u vezi sa članom III.3. (1) i (2) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, dostavljen je u proceduru tekst Nacrta Zakona (federalnog) Zakona o podršci porodicama sa djecom u FBiH, radi mišljenja. S tim u vezi, Stručna služba Skupštine zatražila je aktom, broj: 01-02-3925-1/20 od 10.03.2020. godine od Vlade Zeničko-dobojskog kantona i ovog ministarstva mišljenje na predloženi Nacrt zakona. Nakon razmatranja dostavljenog teksta Nacrta zakona ovo ministarstvo daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Prema vazećem federalnom Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom („Službene novine Federacije BiH“, br. 36/99, 54/04, 39/06, 14/09 i 14/16) samo su utvrđena osnovna prava porodice sa djecom, a određeno je da su kantoni dužni bliže urediti uslove, način, postupak, organe i što je najvažnije finansiranje ovih prava. Dakle, naš kanton je temeljem ove odredbe u principu obezbijedio sredstva za finansiranje prava iz oblasti zaštite porodice sa djecom koja su osigurana u budžetu kantona i u manjem obimu su osigurale gradovi/općine u svojim budžetima. Zeničko-dobojski kanton je još 2007. godine ovu oblast uredio Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom, koji je tri puta pretrpio izmjene, odnosno dopune s ciljem poboljšanja u postupku socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom (objavljen u „Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona“, br. 13/07, 13/11, 3/15 i 2/16).

Ovo ministarstvo je stajališta da predloženi tekst Nacrta zakona prije svega treba posmatrati u okviru hitnih reformskih aktivnosti i mjera u smislu poboljšanja stanja u oblasti porodice sa djecom, ovo naročito s obzirom na činjenicu da je dokumentovano utvrđena neujednačenost postupanja kantona u pravnom uređenju ove oblasti, uslovljeno ekonomskom moći kantona. Sve ovo dovelo je do određene diskriminacije porodica koje su praktično u istom položaju bez obzira iz kojeg kantona dolaze, a njihovo pravo je ipak različito tretirano.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, ovo ministarstvo prije svega podržava pravno uređenje podrške porodice sa djecom na federalnom nivou, jer to je jedini način da se osiguraju približno jednaki materijalni uslovi za zdrav i pravilan psihofizički razvoj djece u porodici.

Konkretno sugestije i primjedbe na predloženi tekst Nacrta zakona daju se kako slijedi:

U članu 4. Nacrta, kojim se definiše da je dijete lice do navršenih 18. godine života, predlažemo da se kao i do sada predvide izuzeci, kako bi se zaštitili redovni đaci i studenti. Predlažemo da se doda novi stav (2) koji bi glasio:

„(2) Izuzetno djetetom u smislu ovog zakona smatraju se i redovni đaci i studenti koji imaju više od 18. godina, a manje od 26. godina života“.

U članu 12. Nacrta predlažemo da se broj „18“ zamijeni sa brojem „26“. Na ovaj način bi se zaštitili redovni đaci i studenti.

U članu 13. stav (1) tačka b) Nacrta predlažemo da se tekst: „koja po propisima iz oblasti poreske i carinske politike mogu uvesti ili na domaćem tržištu kupiti motorno vozilo kao ortopedsko ili drugo pomagalo“ zamjeni sa tekstom: „kojima je od strane Instituta za medicinsko vještačenje utvrđena potreba za ortopetskim dodatkom, jer im motorno vozilo služi kao ortopedsko ili drugo pomagalo“. Ovo predlažemo jer je Institut za medicinsko vještačenje referentna institucija za utvrđivanje potrebe za ortopetskim dodatkom, odnosno pomagalom.

Stav (3) ovog člana da se briše, jer isti treba dodati u članu 16. kao razlog prestanka prava.

U članu 14. stav (2) tačka b) iza riječi „dijete“ dodaju riječi „ili roditelj“ i na kraju teksta procenat „90%“ zamjeni procentom „60%“ i riječ „ili“ zamjeni riječju „do“. Ovo predlažemo iz razloga što je neophodno pružiti podršku porodicama koje imaju lice s invaliditetom i što na osnovu utvrđenih dijagnoza stepen oštećenja organizma procjenjuje Institut za medicinsko vještačenje kao referentna institucija.

U članu 16. tačka a) na kraju teksta dodati zarez i tekst: „odnosno prestankom daljeg redovnog školovanja ili studiranja do 26 godine života“. Na ovaj način bi se zaštitili redovni đaci i studenti.

U tački e) ovog člana na početku teksta riječ „gubitkom“ zamjeniti riječju „prestankom“.

Iza tačke e) dodati tačku f), koja glasi:

„f) zaključivanjem braka djeteta starijeg od 16 godina.“. Ovo predlažemo iz razloga što smo u članu 13. brisali stav (3) jer smatramo da je ovo bolja odredba, te da je terminološki prihvatljivija riječ „prestankom“ a ne „gubitkom“, jer ova odredba propisuje uslove o prestanku prava.

U članu 17. dodati stav (3) koji glasi:

„(3) majka koja rodi mrtvo dijete ili dijete umre, u smislu ovog zakona, ima pravo na pomoć naredna 3 mjeseca, radi oporavka od porođaja i psihičkog stanja uzrokovanog gubitkom djeteta.“ Na ovaj način bi se omogućila određena zaštita majkama u ovako teškoj situaciji.

U članu 18. tačka c) Nacrta predlažemo da se tekst: „koja po propisima iz oblasti poreske i carinske politike mogu uvesti ili na domaćem tržištu kupiti motorno vozilo kao ortopedsko ili drugo pomagalo“ zamjeni sa tekstom: „kojima je od strane Instituta za medicinsko vještačenje utvrđena potreba za ortopedskim dodatkom jer im motorno vozilo služi kao ortopedsko ili drugo pomagalo“. Ovo predlažemo jer je Institut za medicinsko vještačenje referentna institucija za utvrđivanje potrebe za ortopedskim dodatkom, odnosno pomagalom.

U članu 21. tačka b) na kraju riječi dodati tekst: „u skladu sa članom 17. stav (3)“

Na ovaj način bi se izvršilo usklađivanje sa našim prijedlogom iz člana 17. stav (3), tj. pravo na novčanu pomoć ne bi prestalo automatski smrću djeteta, nego bi se u jednom razumnom roku pružila zaštita porodilji u ovakvoj situaciji.

U tački f) ovog člana na početku teksta riječ „gubitkom“ zamjeniti riječju „prestankom“. Obrazloženje kao u članu 16. tačka e).

U članu 25. Nacrta ispred predloženog teksta dodati riječi „Dijete, odnosno“. Predloženom izmjenom obavezali bi se redovni đaci i studenti stariji od 18. godina na obavezu prijavljivanja promjene koja je od uticaja na ostvarivanje prava na dječiji dodatak u roku od 15 dana.